Voorstel aan de raad

Nummer: 79

Portefeuille:	Recreatie en toerisme, kustontwikkeling, mobiliteit, beheer openbare ruimte, natuur en dierenwelzijn
Programma:	5 Sport, cultuur en recreatie
Taakveld:	5.5 Cultureel erfgoed

Onderwerp:
Liggelden bruine vloot 2021

Voorgesteld besluit

1. In afwijking van de verordening liggelden Bataviahaven het zomertarief 2021 te verlagen naar de hoogte van het wintertarief in de tariefcategorieën 1.3, 1.4 en 1.5 voor de periode van 1 april 2021 tot 1 november 2021 voor schepen van de Bruine vloot met Bataviahaven als thuishaven in 2019 en 2020.
2. De Stichting Bataviahaven te compenseren voor de daardoor gederfde inkomsten met een bedrag van maximaal € 25.000.
3. De kosten van dit besluit ten laste te brengen van het taakveld recreatieve havens.

Urgentie Raad

Gezien de situatie van de bruine vloot heeft de behandeling van dit voorstel een hoge urgentie

Samenvatting

Aan de raad wordt voorgesteld om de bruine vloot schippers, die Lelystad als thuishaven hebben, tegemoet te komen door verlaging van het zomertarief 2021 naar het wintertarief. Deze maatregel is een vervolg op de maatregelen die in 2020 zijn getroffen. Daarmee wordt bijgedragen aan het behoud van de bruine vloot die het zwaar heeft vanwege de beperkte exploitatiemogelijkheden als gevolg van de beperkingen vanwege de coronamatregelen.

Voorgaande besluitvorming

Op 6 oktober 2020 heeft de raad over de tarieven voor de bruine vloot als volgt besloten:

1. In afwijking van de verordening liggelden Bataviahaven vrijstelling te verlenen van de invordering van liggelden in de tariefcategorieën 1.3, 1,4 en 1.5 voor de periode van 1 april 2020 tot 1 april 2021 voor schepen van de Bruine vloot met Bataviahaven als thuishaven in 2019 en 2020.
2. De Stichting Bataviahaven deels te compenseren voor de daardoor gederfde inkomsten met een bedrag van € 24.050.
3. De kosten van dit besluit ten laste te brengen van het taakveld recreatieve havens.

Het nu voorliggende voorstel is een vervolg op dit besluit omdat de beperkingen als gevolg van Covid-19 ook nog in 2021 merkbaar zullen zijn voor de Bruine Vloot.

Inleiding

Het college heeft op 18 januari 2021 een verzoek ontvangen van de schippers van de bruine vloot met het verzoek om ook in 2021 vrijgesteld te worden van betaling liggelden vanwege het voortduren van de beperkingen als gevolg van Cocid-19.
Het college heeft aan de indieners van dat verzoek aangegeven om daar begin april op terug te komen. De reden daarvoor is dat er eerst duidelijkheid nodig is over de landelijke regeling en er een beeld is van het gemeentelijke positie als het gaat om inzake covid-19 maatregelen.
Duidelijkheid over de gemeentelijke positie wordt echter pas verwacht nadat de meicirculaire is ontvangen. Op 17 februari heeft de staatssecretaris van Economische Zaken de tweede kamer per brief geïnformeerd over de aard van de op te zetten regeling en dat deze niet eerder dan het einde van het tweede kwartaal beschikbaar zal worden uitgevoerd. Wel blijkt uit deze brief dat een gemeentelijke regeling over liggelden geen overlap zal hebben met de landelijke regeling. Daarom kan nu een besluit worden genomen over een dergelijke gemeentelijke maatregel.
De raad wordt in dit voorstel gevraagd om, in afwijking van de door de raad vastgestelde tarievennota, het zomertarief in de Bataviahaven, voor die schepen van de bruine vloot die Lelystad als thuishaven hebben, incidenteel bij te stellen. Voorgesteld wordt om nu een besluit te nemen n.a.v. het verzoek van de schippers zodat zij bij de start van het seizoen weten tegen welk tarief een ligplaats kan worden ingenomen. Dat voorkomt uitwijkgedrag naar andere havens.

Doel

Het voorbestaan van de bruine vloot schepen, die Lelystad als thuishaven hebben, te ondersteunen.

Argumenten

1. **In afwijking van de verordening liggelden Bataviahaven het zomertarief 2021 te verlagen naar de hoogte van het wintertarief in de tariefcategorieën 1.3, 1.4 en 1.5 voor de periode van 1 april 2021 tot 1 november 2021 voor schepen van de Bruine vloot met Bataviahaven als thuishaven in 2019 en 2020.**

Bruine vloot verhoogt de aantrekkelijkheid van de Bataviahaven

Lelystad is de thuishaven voor een aantal charterschepen van de zogenaamde ‘bruine vloot’. Bij de aanleg van de Bataviahaven heeft Lelystad zich ingespannen om bruine vloot schepen naar Lelystad te halen omdat deze een positieve uitstraling geven aan de haven en tevens zorgen voor de groei van het aantal bezoekers aan Lelystad.

Verlaging tarief vergroot overlevingskans bruine vloot

Vanwege de coronacrisis staat deze bedrijfstak ‘het water aan de lippen’. Als er geen maatregelen worden getroffen, specifiek voor deze bedrijfstak, dreigen niet alleen faillissementen maar kan dat ook het einde betekenen van een groot deel van dit cultureel varend erfgoed van Nederland. Lelystad kan een bijdrage leveren door verlaging van het zomertarief liggelden. Voorstel is om dat enkel te doen voor schepen die Bataviahaven afgelopen jaren als thuishaven hebben. Op deze wijze zijn de kosten van deze maatregel goed in beeld en ontstaat er geen aanzuigende werking van schepen waardoor kosten kunnen oplopen.

Landelijke regeling gaat niet over compensatie kosten liggelden

In de brief van Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat aan de tweede kamer staat onder meer het volgende:

“De TVL subsidieert een groot deel van de vaste lasten en de NOW een groot deel van de loonkosten, ook voor de bruine vloot-ondernemers met vast personeel. Wat betreft de vaste lasten, worden ondernemers geacht het overige deel in samenspraak met andere partijen in de keten te dekken, bijvoorbeeld door besparingen op huur.”

Over de inhoud van de regeling wordt het volgende benoemd in de brief aan de Tweede Kamer:

“De regeling zal de kosten subsidiëren die samenhangen met de exploitatie en het onderhoud van deze schepen. Het gaat daarbij om unieke exploitatiekosten die worden gemaakt door deze schippers en niet ook al door de TVL- of NOW-regeling worden gedekt. De praktische uitvoering hiervan zal met beoogd uitvoerder RVO.nl nader worden afgestemd.”

De regeling zal dus niet voorzien in compensatie van kosten van liggelden.

Wintertarief tijdens zomerperiode past bij verminderde mogelijkheid van inzet van de schepen

In de brief van de staatssecretaris aan de tweede kamer staat onder meer:
“Dit seizoen bestaat de mogelijkheid dat deze sector te maken krijgt met passagierslimieten, wat consequenties zal hebben voor de omzet. Ook in 2020 had de sector hiermee te maken doordat zij alleen passagiers mochten vervoeren als zij de regels voor de buitensport (bovendeks) en de regels voor de horeca (benedendeks) volgden. Dit tast het verdienmodel aan.”

Het beperkt kunnen inzetten van de schepen tast het verdienmodel van de bruine vloot schippers aan. Dit jaar zal, zeker later in het seizoen, naar verwachting beperkt kunnen worden uitgevaren. Het ligt daarom in de rede dat niet zoals in 2020 het tarief verlaagd wordt naar nul. Het toepassen van het wintertarief wordt passend geacht bij de situatie die dit jaar wordt verwacht.

Vertrek van deze schepen naar elders levert ook verlies aan liggelden op

Om kosten te verminderen zouden de schepen ook kunnen uitwijken naar plekken waar de kosten van liggelden minimaal zijn. In dat geval zou Lelystad ook geen inkomsten uit liggelden ontvangen. Wel zou dat ten koste gaan van de uitstraling van de Bataviahaven en wellicht ook leiden tot een structureel vertrek van deze schepen naar die andere havens.

2. De Stichting Bataviahaven te compenseren voor de daardoor gederfde inkomsten met een bedrag van maximaal € 25.000

De Stichting Bataviahaven voert het besluit van vrijstelling uit en derft daardoor inkomsten

Het bestuur van de Bataviahaven heeft geen financiële ruimte om een tariefverlaging op te vangen. Van de gemeente is daarom een bijdrage nodig van maximaal € 25.000 om het besluit onder punt 1 te kunnen uitvoeren. De toekenning van middelen aan de stichting Bataviahaven zal worden bepaald op grond van de schepen die ook daadwerkelijk ligplaats gaan innemen in de Bataviahaven. Schippers zouden er immers ook voor kunnen kiezen elders een ligplaats in te nemen bijvoorbeeld omdat daar een lager tarief wordt gehanteerd. De definitieve bijdrage aan de stichting zal daarom worden vastgesteld aan de hand van de opgave door de stichting Bataviahaven van de schepen die een ligplaats hebben gehuurd in vergelijking met de lijst van schepen en ligkosten per schip die door de stichting is aangeleverd.

3. De kosten van dit besluit ten laste te brengen van het taakveld recreatieve havens.

Kosten verantwoorden op het betreffende taakveld

De kosten van de Bataviahaven worden ten laste gebracht van het taakveld recreatieve havens. Deze extra uitgaven zullen leiden tot een overschrijding op dit taakveld die bij de jaarrekening zal worden verantwoord.

Kanttekeningen

De ondernemers van de bruine vloot kunnen evenals andere ondernemers gebruik maken van de maatregelen zoals door het rijk besloten. Deze dekken wel loonkosten (NOW) en een deel van de vaste lasten (TVL) maar hebben geen betrekking op kosten van onderhoud en keuringen van schepen van de bruine vloot. Daarin zal naar verwachting de nog uit te werken rijksregeling in gaan voorzien.

Van deze vrijstelling kan geen gebruik worden gemaakt door andere schepen dan in het voorstel genoemd. De reden daarvoor is de bijzondere situatie als gevolg van Corona waardoor deze historische schepen stilliggen. Bij de liggelden die in de verordening zijn opgenomen is rekening gehouden met de exploitatiemogelijkheden van deze schepen en de tarieven in de andere havens. Ook andere havens ondersteunen door tariefsverlagingen.

De schippers van de bruine vloot vragen in hun brief volledige vrijstelling van liggelden. Dit verzoek wordt deels gehonoreerd omdat verwacht wordt dat in de loop van 2021 mogelijkheden ontstaan voor het inzetten van de schepen. Dat zou ertoe kunnen leiden dat niet alle schepen die regulier in de

Bataviahaven liggen van deze regeling gebruik zullen maken en elders een ligplaats gaan innemen op een locatie waar de tarieven lager zijn.

Financiën

De nog uit te werken rijksregeling zal niet voorzien in compensatie van gemeenten die zelf maatregelen ter ondersteuning treffen. Deze kosten zullen eerst worden verantwoord op het taakveld recreatieve havens en worden meegenomen bij het opmaken van de balans in kosten en baten betreffende de door de gemeente uitgevoerde rijksregelingen en eigen besluiten inzake ‘coronamaatregelen’.

Vervolg

Nadat de raad over het voorstel heeft besloten zal het college de vertegenwoordiger van de schippers van de bruine vloot en het bestuur van de Bataviahaven per brief informeren over dat besluit.

Bijlagen

1. Verzoek van de schippers van de bruine vloot
2. De brief van de staatsecretaris EZ aan de tweede kamer over de op te zetten regeling

Lelystad, 9 maart 2021

Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris, de burgemeester,

A. Schepers mr. H.M. Meijdam